

Jeugdbeleid en -reglement Schaakkring Moretus

A. BELEID

Voorstelling en doel

De Schaakjeugdwerking maakt deel uit van de clubwerking van Schaakkring Moretus Hoboken, met als hoofddoel de schaakkennis en –vaardigheid bij haar jeugdleden te verhogen.

Dit vertaalt zich in de volgende primaire doelen:

1. Het aanleren van de **schaakregels**.
2. Het aanleren van de **schaaktactieken en -strategieën**.
3. Het aanbieden van **schaakgerichte spelvormen** en denkoefeningen.
4. Het stimuleren en ondersteunen van **tornooideelnames**.
5. Het bieden van ondersteuning voor **zelfstudie**.

Bereik en draagkracht

Doelpubliek:

- a) **Leeftijd** : De jeugdwerking richt zich in principe op de leeftijdscategorie van 7 tot 20 jaar.
- b) **Maturiteit** : Naast een ernstige motivatie, zijn ook een minimale aanwezigheid van ruimtelijk inzicht, analytisch denkvermogen en spelgerichte eigenschappen vereist. De kennis van de nodige cijfers en hoofd- en kleine letters is ook aangeraden ivm. de schaaknotatie.
- c) **Demografie**: We richten ons tot alle bevolkingslagen.

Praktische beperkingen:

- Worden beperkt toegelaten, naar draagkracht en in overleg met ouders en lesgevers:
 - o Kinderen die om mentale of medische redenen een bijzondere aandacht vragen.
 - o Kinderen jonger dan 7 met een bijzondere motivatie en/of maturiteit.
- Buiten de proeflessen worden ouders enkel toegelaten tot het toegedeelte van het lokaal.
- Maximum 25 kinderen worden toegelaten tot de lessen.

Lesgevers: Per les zijn er minstens 2 ervaren schakers beschikbaar, vertrouwd met het bespreken van schaakstellingen en -zetten. Er wordt naar gestreefd van:

- Lesgevers aan te bieden van een niveau dat ruim boven het aangeboden lesmateriaal ligt, en
- De schaakdidactische kant te verbeteren via schaaktrainer-cursussen of studiedagen.

Middelen

De jeugdwerking biedt als voornaamste middel een reeks lessen aan, maar kan ook ondersteuning bieden voor thuisonderwijs door de ouders of voor zelfstudie.

Als basismethodiek wordt de bekende Van Wijgerden stappenmethode (www.stappenmethode.nl) gevolgd, met de nodige lesboekjes volgens niveau.

Als ~~qua~~ schaak didactisch materiaal zijn er demonstratieborden, en een digitaal schaakbord met projectiemogelijkheden.

We volgen en evalueren de markt van het schaakmateriaal, en bieden ondersteuning in de meest geschikte educatieve schaaksoftware en schaakgerichte gezelschapsspellen.

Kritische succesfactoren

De jeugdwerking onderkent de volgende voorwaarden voor haar succes:

Voor de lesgevers:

- Respect voor de ontwikkelingsmogelijkheden van ieder jeugdlid
- Respect in de benadering van de kinderen (voorkomen, woordkeuze aangepast aan leeftijd en schaakniveau)
- Engagement in de individuele opvolging, de evaluatie en de eventuele remediëring.

Voor de kinderen :

- **Mentale maturiteit:** Het schaken ontwikkelt een aantal mentale processen, maar het succes hangt zelf al af van een minimaal aanwezig basisniveau hiervan.
- **Sociale maturiteit:** Om een lessituatie werkbaar te houden zijn er wederzijds sociaal-emotionele vaardigheden gewenst van een minimaal niveau.
- **Motivatie:** Vooral de eigen motivatie van het kind om zich te verbeteren is bepalend voor het succes van de wederzijds geleverde inspanningen. Belangrijk is dus de erkenning door het kind zelf dat het schaken op zich een meerwaarde heeft voor hem/haar.

Hoewel deze factoren niet makkelijk vast te stellen zijn zal de jeugdwerking in een vroeg stadium zich een beeld hiervan proberen te vormen, wat noodzakelijk is voor de opvolging van het succes van de werking in haar geheel. Vooral belangrijk zijn deze **tegenindicaties** :

- Lage schaakmotivatie, vertoond of beschreven door het kind zelf.
- De schaakmotivatie op een overwegend lichamelijke manier aan het bord tot uiting brengen, het zich afkeren van het mentale aspect ervan.
- Zeer kleine vorderingen/ veel afwezigheden maar een des te grotere interesse in het sociale gebeuren of andere randvoordelen die de schaakwerking met zich meebrengt.

In het eerste geval is waarschijnlijk een andere (mentale) activiteit aangewezen, in het tweede een sportactiviteit, in het derde een jeugdbeweging of andere groepsgerichte spelactiviteit.

Valkuilen

Bij het niet erkennen van deze indicaties dreigen er voor de jeugdwerking de volgende valkuilen :

- De jeugdwerking vormt dan een rem op de lichamelijke ontwikkeling of de ontwikkeling van andere expressiemogelijkheden van het kind, die op dat moment van zijn/haar levensfase meer aan de orde zijn.
- Ze wordt het instrument van ouderlijke ambities die niet verenigbaar zijn met aard of maturiteit van het kind.
- Ze helpt mee de schaakmotivatie van het kind te verminderen in plaats van te versterken.

Deze valkuilen zouden ons in strijd brengen met de clubstatuten van de vzw maar ook met de "Panathlon verklaring over ethiek in de jeugdsport" die we ondertekenden, beschikbaar ter inzage.

Om dit te vermijden zouden de lesgevers een onevenredige energie moeten opbrengen, met een waterval aan gevolgen: uitputting van hun motivatie, vermindering van de kwaliteit, uitstroom van gemotiveerde leden.

Voorzorgsmaatregelen

De jeugdwerking kan dus aan sommige leden vragen een andere activiteit op te nemen. Volgens overeenkomst zal de club het lesgeld van de niet begonnen jaarhelft gedeeltelijk terugstorten, dan wel verder motiverende ondersteuning bieden door uitlening van materiaal of voortgezette communicaties.

B. JEUGDREGLEMENT 2015-2016

Situering

- De **jeugdlessen** gaan door van september tot juni, op zondag van 10 tot 12 u volgens een vastgestelde jeugdkalender, gemiddeld 1 maal per 2 weken. Deze kalender wordt opgemaakt in augustus en via website en e-mail verspreid **door de jeugdleader**.
- Jaarlijks worden er in Vlaanderen **±12 Jeugd criteriumtoernooien** georganiseerd. Meestal in het weekend, agendaconflicten worden zoveel mogelijk vermeden.

Bij deelnames aan externe evenementen voorziet de **jeugdwerking in de mate van het mogelijke** in begeleiding en coaching.

Formules

Binnen het ledenbestand zijn er steeds verschillende sterkteniveaus. Om aan de verschillende noden tegemoet te komen kennen de schaaklessen 4 verschillende formules:

1. Gewone schaakles, toegankelijk voor iedereen:
 - Minder ervaren spelers : Eerste uur toernooi, tweede uur les
 - Meer ervaren (v/a **stap 4**) : andersom
2. Schaakles **exclusief** voor beginners (stappen 1, 2 en 3)
 - Speciale aandacht aan de beginners.
 - Niet voor leden van een hogere stap (**vanaf stap 4**), behalve voor wie er een 'Helper' rol wil (leren) opnemen.
3. Schaakles **exclusief** voor hogere stappen (stappen 4, 5 en 6)

Toelating

Nieuwe belangstellenden kunnen van 3 gratis proeflessen gebruik maken.

Van nieuwe leden verwachten we (het belangrijkste eerst) :

- Een oprechte interesse voor het schaken en de motivatie om zich erin te bekwalmen.
- Vaardigheden zoals ruimtelijk inzicht, analytisch vermogen, gevoel voor waarde en tijd.
 - Meestal al aanwezig door deelnames aan knutsel- of tactische sportactiviteiten, gezelschapsspelen, jeugdbeweging, enz.
- Spelgerichte basisattitudes zoals de omgang met winst en verlies, met verschillen in ervaring van de tegenstander, in temperament, in cultuur enz.
 - Competitieve activiteiten op een ander vlak zijn hiervoor een indicatie.

Lidgeld

Voor jeugdleden **die les volgen** zijn er 2 tarieven:

Het **beperkte lidgeld** ("lesgeld") van **65 €** geeft recht op:

- Lidmaatschap als "Sympathiserend lid" (=toege treden lid, zie Huishoudelijk reglement SK. Moretus)
- ca. 25 schaaklessen, 1 lesboekje (extra boekjes te koop aan kostprijs), afsluitend feestje.
- Eén gratis drankje per les.
- Toegang tot externe jeugdtoernooien en informele volwassenentoernooien.

Het **volledige lidgeld** van 105 € (**40 € extra**) biedt de volgende **bijkomende** voordelen:

- Lidmaatschap als "Werkend lid" (zie Huishoudelijk reglement)

- Stemrecht op de Algemene Vergadering van de vzw (ouders of meerderjarig jeugdlid)
- Aansluiting bij de Koninklijke Belgische Schaakbond (KBSB)
- Toegang tot het ELO puntensysteem voor de bepaling van de speelsterkte.
- Toegang tot **alle** interne en externe schaakactiviteiten, inclusief officiële kampioenschappen.
- **Gedeeltelijke terugbetaling** van inschrijvingen voor Belgische jeugd criteriumtoernooien, beperkt tot 6 € per toernooi .
- **Pro rata terugbetaling** van deelnames aan andere officiële toernooien en (jeugd)kampioenschappen, pro rata met een jaarlijks bepaald budget. Zie het terugbetalingsreglement voor volwassenen: http://moretus.be/reglementen/03_TerugbetalingsReglement.pdf.

Voor jeugdleden die geen les volgen bedraagt het lidgeld 40 euro:

Voor hen geldt enkel de pro rata mogelijkheid tot terugbetaling van inschrijvingsgelden. Hierop is geen korting mogelijk vermits het grootste deel overgedragen wordt aan Schaakliga Antwerpen voor aansluiting bij de Koninklijke Belgische Schaakbond, de Vlaamse schaakfederatie en de Schaakliga Antwerpen zelf.

Kortingen

In uitzonderlijke gevallen of bij laattijdige aansluiting (vb. pas in december) kan de jeugdleader een korting toestaan op het lesgeld maar nooit op het aansluitingsgeld als werkend lid (€ 40).

Lesverloop

Los van de formule verlopen de lessen als volgt:

Lesgevers

- De geplande activiteit is op voorhand duidelijk voor alle lesgevers
- Verhinderde lesgevers melden dit ruim op voorhand.
- Checklijst voor de lesdag zelf:
 - Iedereen verzekert zich van de aanwezigheid van het lesmateriaal
 - Toogmateriaal staat klaar.
 - Een plan voor de tafelschikking (ingeval IC of lokaal toernooi) ligt klaar
 - Reglementen (Club-, jeugd-,Fide-) en inschrijvingsformulieren zijn aanwezig
 - Aangepaste lesgeverstaak voor wie de toog verzekert
- Aanwezigheid van **9u45** tot 12u15 is gewenst.

Jeugdleden

- **Afwezigheid:** De begeleiding is individueel georganiseerd, daarom melden verhinderde leden zich een dag op voorhand als afwezig.
- **Aankomst:**
 - Aankomst **uiterlijk** 9u55
 - Ouders melden een eventuele beperkte deelname, evt. ook wie het kind afhaalt
 - De kinderen helpen mee met het opzetten van het schaakmateriaal.
- **Vertrek:**
 - Hulp bij de opruim en/of opstelling voor de volgende activiteit (Interclubs)
 - Een vroeger vertrek in geval van andere engagementen wordt tijdig gemeld.